

O naší společnosti

Název Občanská futurologická společnost byl přijat zástupci neoficiálně působícího občanského hnutí v listopadu 1989. Ve věži Novotného lávky v Praze narýsovali základy poslání a statut naší organizace jako veřejně působícího fóra těch, kdo se zajímají o budoucí osud naší civilizace a chtějí přispět svou činností k likvidaci či ku zmírnění rozhodovacích rizik spojených s přípravou a vykonáváním veřejných rozhodnutí.

Zakladatelé tvořili profesionálně nesourodou skupinu, ale všichni měli určité zkušenosti získané při prosazování tohoto zájmu v totalitně řízeném státě a do určité míry byli i seznámeni se světovou situací futurologického nutí, takže byli i plni radostného očekávání, že demokratický režim jim otevře možnost vybudovat projekty, jejichž realizace napomůže plnit zmíněné poslání. Přesnější představy o jeho realizaci zprvu neměli, avšak na základě nezdařených pokusů z konce šedesátých let o ustavení demokratičtějších forem vládnutí v tehdejších socialistických zemích usoudili, že racionální ovlivňování civilizačního procesu prostřednictvím zkušenostně založených představ o budoucí skutečnosti je dílem vysoce kolektivním, které klade nároky na učení a zažívání toho světa, v němž obyvatel právě rozhoduje.

Projekty, kterými Občanská futurologická společnost počala podporovat učící aktivity obyvatel po svém založení v devadesátých letech, se metodologicky opíraly o aktivity výzkumníků a učitelů vysokých škol, a to i zahraničních, a jejich výstupy směřovaly k řešení široce obyvatelsky pocíťovaných a analyticky dostatečně zdokumentovaných ohrožení plynoucích pro každého obyvatele z jeho pobytu v přírodě i z jeho účasti v civilizačním procesu samotném. Byly to mezinárodní konference, klubová studia organizovaná na jednotlivých vysokých školách za účelem podrobnějšího rozpoznání příčin rozhodovacích rizik při veřejně angažovaném rozhodování, překlady a vydávání periodických zpráv o světovém futurologickém hnutí a jeho úspěších i neúspěších i pravidelné rozpravy k aktuálním politickým problémům, v nichž účastníci usilovali o přeměnu neřešitelných na řešitelné problémy a s tím spojené změny ve způsobu stavění otázek pro politickou praxi.

Dnes se může zdát, že poslání, které je zakotveno ve statutu Občanské futurologické společnosti, je příliš náročné a politicky naivní. Tím spíše, že Občanská futurologická společnost nezavazuje členy k činnostem, jejichž prostřednictvím by získávala prostředky pro realizaci započatých projektů. Naopak, usiluje o to, aby nastartované projekty byly předány profesionálně zdatným institucím, které je mohou rozvíjet z vlastních prostředků a ve vlastních zájmech. Takto byl například v r. 1995 úspěšně předán Parlamentu ČR projekt informační podpory strategického rozhodování členů zastupitelských sborů a jeho další odborný osud svěřen Parlamentnímu institutu formou stálé vývěsky v elektronické síti, která byla dána k dispozici členům parlamentních výborů pro potřeby jejich učení.

V roce svého založení byla naše společnost jediná, která se organizovala jako občanské hnutí a pokud je známo, přidala se k této formě zájmu o budoucnost něco později i analogická společnost ve Finsku, kde ovšem státem podporované futurologické iniciativy existovaly již dříve v tamním výzkumném i vzdělávacím systému.

Začátky naší aktivity byly založeny na dobrovolné a nezištně odváděné práci členů a byly opravdu radostné. Přestože řada zakládajících členů odešla v prvních letech po sametové revoluci do politické, státnické a manažerské praxe, kde někteří působí úspěšně dodnes, vzpomínají na tyto začátky v dobrém. Občanské futurologické společnosti se podařilo navázat kontakt se vzdělávací praxí v nově utvářeném demokratickém státě a na několika univerzitách najít členy i podporu pro nejnужnější konferenční, knihovnické a informační služby a pro svůj sekretariát. V letech 1991-1997 bylo zahájeno několik rozsáhlých vzdělávacích projektů,

realizovaných po roce 1993 ve vzájemně kooperujících futurologických společenstvích, totiž českém a slovenském.

V roce 1991 bylo na Vysoké škole ekonomické v Praze založeno Středisko meziuniverzitního programu studií budoucnosti, které po dobu svého působení do r. 1997 pečovalo o kultivaci futurologického myšlení učením a výzkumem na vysokých školách. Koordinovalo několik projektů, které členové Občanské futurologické společnosti podporovali, a vytvářelo soustavnou celorepublikovou informační síť, ve které mohli zájemci o předvídaté rozhodování a jednání nalézt své uplatnění jak při podpoře používání vhodných metod myšlení při představování si budoucnosti v různých oblastech odborné praxe, tak podporou studií významu představ o budoucí skutečnosti pro utváření života jednotlivců a jejich společenství ze světové futurologické literatury a ze zkušeností členů dnes již celosvětového futurologického hnutí.

V současnosti pořádá Občanská futurologická společnost tématické rozpravy a od roku 1991 každé dva roky futurologická kolokvia formou tří denního setkání našich a zahraničních futurologů, politiků a státníků pod názvem Koncipování budoucnosti v Evropě. Jsou zajímavá tím, že přinášejí výměnu zkušeností a pohledů na budoucnost mezi různě specializovanými a geopoliticky odlišně angažovanými účastníky. Svědčí o tom i sborníky, které jsou k nahlédnutí i na jejích webových stránkách.

Chcete-li vstoupit do našeho hnutí, budete zajisté vítáni a můžete zažít chvíle neobyčejného mezilidského porozumění, které přináší společný zájem o budoucnost, byť její obsah je každým poněkud odlišně vnímán i vysvětlován. Vítáni jsou zejména ti, kdo ovládají zkušenostmi podložené zobrazování proměn obsahu rozhodovacích situací v jejich odborné praxi a chtějí na těchto obrazech či modelech ukázat a předvést důsledky předvídatého či nepředvídatého jednání. Občanská futurologická společnost jim napomůže a bude podporovat mezioborové rozpravy a konference, které směřují k mezilidskému předávání a sdílení těchto obrazů a tím napomáhá účastníkům takovýchto intenzivních setkání k vytváření vícehlediskového pohledu na utváření budoucnosti nutného pro strategické myšlení a na něm založeného rozhodování, a to nejen ve vědeckovýzkumné, ale i v technické, manažerské a dnes stále rozsáhlejší i v praxi politické.

Ti, kdo chtějí podporovat veřejné iniciativy Občanské futurologické společnosti namířené na vzdělávání a mezilidsky tolerantnější způsoby myšlení při rozhodování obyvatel, ačkoli sami nemají odbornou futurologickou přípravu, mohou svými dary podpořit a urychlit prosazování těchto iniciativ. Předsednictvo naší neziskové společnosti jim může zabezpečit propagaci posílání jejich institucí mezi domácí i zahraniční futurologickou veřejností a napomoci poukázat na jeho strategické hodnoty pro obyvatelské soužití.

Věřím, že v roce 2013 dojde, podobně jako ve všech průmyslově civilizovaných společenstvích, i v naší vlasti k rychlému oživení zájmu o kvalitu představ o budoucí skutečnosti a k jejich praktickému uplatňování zejména v souvislosti s rychlými a celosvětově probíhajícími proměnami společenské praxe technické, správní i ideologické. Rozhodovací rizika a rozhodovací nejistoty v těchto podmínkách již nemohou být řešeny klasickými formami učení založeného výhradně na imitacích historicky osvědčených vzorů rozhodování a jednání obyvatel. Futurologické hnutí v této souvislosti chce plnit funkci iniciátora nových forem učení, založeného na vzájemné informační výměně mezi odbornými znalci a těmi, kdo spolurozhodují na veřejných politických scénách, a na nových praktikách výchovy těch, kdo se zde spolupodílejí na hájení obyvatelských zájmů. Zajímejte se tedy o budoucnost a poďte hledat inspirace pro svou budoucí činnost s námi!

František Petrášek, předseda OFS